

**Міністерство освіти і науки України
Національна спілка документознавців України
Національний університет «Одеська політехніка»
Національний університет «Львівська політехніка»
Західноукраїнський національний університет
Національний університет «Острозька академія»
Донецький національний університет імені Василя Стуса
Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв
Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»
Сілезька політехніка (Сілезький технологічний університет, Польща)
Софійський університет Святого Климента Охридського (Болгарія)**

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:
ТРАДИЦІЇ ТА ІННОВАЦІЇ**

МАТЕРІАЛИ

**XI Міжнародної науково-практичної
студентської конференції**

Одеса, 26 березня 2026 р.

УДК 002.1(062.552)

УДК [070+02+008+159.9+316+659.3+81]:004.77(062.552)

*Друкується за рішенням Вченої ради
Національного університету «Одеська політехніка»
(протокол № 17 від 28 квітня 2026 року)*

Актуальні питання інформаційної діяльності: традиції та інновації: зб. матеріалів XI Міжнародної науково-практичної конференції, Одеса, 26 березня 2026 р. / під заг. ред. В. Г. Спрінсяна. – Одеса : Одеська політехніка, 2026. – 655 с.

Збірник містить матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих учених, присвяченої проблемам інформаційної діяльності, масових комунікацій, інформаційного забезпечення освітніх процесів, інформаційного менеджменту в організаціях і прикладних аспектів застосування інформаційних технологій, а також соціальним, гуманітарним, економічним і технологічним вимірам сучасного медіапростору нашої держави в умовах збройного протистояння з країною-агресором. Статті та тези доповідей охоплюють також проблеми сучасної міжкультурної та міжособистісної комунікації.

Конференція була проведена Національним університетом «Одеська політехніка» 26 березня 2026 року.

Збірник розраховано на наукових працівників, фахівців інформаційної сфери та медіагалузі, викладачів, аспірантів і здобувачів ЗВО, а також усіх, хто цікавиться заявленою проблематикою.

Матеріали конференції публікуються в авторській редакції.

Відповідальність за зміст статей покладається на авторів.

UDC 002.1(062.552)

UDC [070+02+008+159.9+316+659.3+81]:004.77(062.552)

Published by the decision of the National University

«Odesa Polytechnic»

Academic Council (protocol № 17, 28.04.2026)

Topical issues of information activities: traditions and innovations:
coll. Materials of the 11th International Scientific and Practical Conference,
Odesa, March 26, 2026 / edited by V. G. Sprinsyan. – Odesa: Odesa
Polytechnic, 2026. – 655 pp.

The collection contains the materials of the 11th International Scientific and Practical Conference of students, postgraduates and young scientists, dedicated to the problems of information activities, mass communications, information support of educational processes, information management in organizations and applied aspects of the use of information technologies, as well as the social, humanitarian, economic and technological dimensions of the modern media space of our country in the conditions of armed confrontation with the aggressor country. The articles and theses of the reports also cover the problems of modern intercultural and interpersonal communication.

The conference was held by the National University «Odesa Polytechnic» on March 26, 2026.

The collection is designed for researchers, specialists in the information and media spheres, teachers, post-graduate students and students of higher education, as well as everyone who is interested in such issues.

The materials of the conference are published in the author's editorial office.

The authors are responsible for the content of the articles.

ЗМІСТ

ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ І ДОКУМЕНТОЗНАВСТВО: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ

<i>Васильєва Ірина Володимирівна, Національний університет «Одеська політехніка»</i> СТАН ТА ОСОБЛИВОСТІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	18
<i>Вельгус Анастасія Олександрівна, Національний університет «Острозька академія»</i> SWOT-АНАЛІЗ ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТООБІГУ В ДЕПАРТАМЕНТІ ОСВІТИ І НАУКИ РІВНЕНСЬКОЇ ОДА: БЕЗПЕКОВИЙ ТА УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТИ	25
<i>Гориславець Аліна Дмитрівна, Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»</i> ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТО- ОБІГУ В ДІЯЛЬНІСТЬ КАДРОВИХ СЛУЖБ ПІДПРИЄМСТВА.....	33
<i>Дуженкова Христина Віталіївна, Національний університет «Одеська політехніка»</i> РОЗВИТОК Е-УРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ	38
<i>Заїтова Анна Маратівна, Національний університет «Одеська політехніка»</i> РЕСТАВРАЦІЯ ТА КОНСЕРВАЦІЯ ДОКУМЕНТІВ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ.....	44
<i>Комісарук Олександр Олександрович, Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»</i> ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЕЛЕКТРОННИХ РЕСУРСІВ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ЗАЙНЯТОСТІ	49
<i>Кривошеєва Наталія Віталіївна, Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»</i> ХМАРНІ СЕРВІСИ У ДОКУМЕНТООБІГУ ПІДПРИЄМСТВА: ПЕРЕВАГИ ТА РИЗИКИ ВИКОРИСТАННЯ	57
<i>Кузьмич Анна Сергіївна, Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»</i> ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В СУЧАСНОМУ ЦИФРОВОМУ ПРОСТОРІ ..	62
<i>Лазарев Даниїл Вадимович, Національний університет «Одеська політехніка»</i> КОМУНІКАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	69

Медвідь Роман Тарасович, Біловус Леся Іванівна, Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль

РОЛЬ БІБЛІОТЕКИ НОВОГО ТИПУ ЯК ЦЕНТРУ ЗНАНЬ І КУЛЬТУРНОГО
ДОЗВІЛЛЯ МЕШКАНЦІВ РЕГІОНУ181

Мідловець Катерина Юріївна, Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

БІБЛІОТЕКА ЯК ЦЕНТР ФОРМУВАННЯ АДАПТИВНОЇ КУЛЬТУРИ ТА
МЕНТАЛЬНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ ГРОМАДИ.....186

Пенська Альона Василівна, Національний університет «Львівська політехніка»

АДАПТАЦІЯ БІБЛІОТЕЧНИХ СЕРВІСІВ ДЛЯ ЛЮДЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ
ЗОРУ: ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ ІНКЛЮЗИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....192

Плотникова Руслана Юріївна, Національний університет «Одеська політехніка»

БІБЛІОТЕКИ ЯК ІНФОРМАЦІЙНІ ХАБИ В УМОВАХ ВОЄННОГО
ЧАСУ199

Січкарьова Ангеліна Русланівна, Національний університет «Одеська політехніка»

ВІЙНА І БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ: ЗМІНИ, ВИКЛИКИ, ПЕРСПЕКТИВИ...204

Чурикова Валерія Олегівна, Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ЦИФРОВІ КОМУНІКАЦІЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ БІБЛІОТЕКИ ПОЛТАВСЬКОЇ
МТГ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ.....209

ЖУРНАЛІСТИКА ТА МАСОВІ КОМУНІКАЦІЇ У СВІТІ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

Агеєв Ігор Сергійович, Національний університет «Одеська політехніка»

РОЛЬ РЕГІОНАЛЬНИХ ОСЕРЕДКІВ НСЖУ У ПІДТРИМЦІ ЖУРНАЛІСТІВ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....216

Андрусів Катерина Володимирівна, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

ВПЛИВ ГАЗЕТНИХ ВИДАНЬ НА СВІДОМІСТЬ МОЛОДІ222

Брауде Злата Станіславівна, Національний університет «Одеська політехніка»

ПОНЯТТЯ ТА ЕВОЛЮЦІЯ ЖІНОЧОЇ ПРЕСИ:УКРАЇНСЬКИЙ
КОНТЕКСТ229

УДК 021.1:[159.913:-027.555]-043.83

Катерина Мідловець,

здобувачка 3 курсу спеціальності

В13 «Бібліотечна, інформаційна та архівна справа»

Національного університету «Полтавська політехніка

імені Юрія Кондратюка»

Науковий керівник – д. іст. н., професор, завідувач кафедри

українознавства, культури та документознавства

Передерій І. Г.

БІБЛІОТЕКА ЯК ЦЕНТР ФОРМУВАННЯ АДАПТИВНОЇ КУЛЬТУРИ ТА МЕНТАЛЬНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ ГРОМАДИ

Досліджено трансформацію сучасної бібліотеки в інклюзивний осередок формування адаптивної культури та ментального благополуччя громади в умовах воєнного стану. Розглянуто роль бібліотечного простору як «третього місця», що забезпечує психосоціальну підтримку через впровадження зон сенсорної депривації, екодизайну та практик бібліотерапії. Особливу увагу приділено інтеграції внутрішньо переміщених осіб (ВПО) та ветеранів у суспільне життя, а також зміні професійної ролі бібліотекаря як фасилітатора соціальної стійкості.

Ключові слова: *публічна бібліотека, ментальне здоров'я, адаптивна культура, психосоціальна підтримка, бібліотерапія, ВПО, реінтеграція ветеранів.*

The article examines the transformation of a modern library into an inclusive hub for fostering adaptive culture and the mental well-being of the community during wartime. The role of the library space as a "third place" is analyzed, providing psychosocial support through the implementation of sensory deprivation zones, eco-design, and bibliotherapy practices. Special emphasis is placed on the integration of internally displaced persons (IDPs) and veterans into social life, as well as the evolving professional role of the librarian as a facilitator of social resilience.

Keywords: *public library, mental health, adaptive culture, psychosocial support, bibliotherapy, IDPs, veteran reintegration.*

У сучасних умовах глобальної нестабільності та тривалого впливу воєнних дій в Україні проблема збереження ментального здоров'я нації набуває стратегічного значення. Питання трансформації бібліотек у простори соціальної підтримки розглядають сучасні українські та зарубіжні дослідники бібліотечної справи. Водночас роль бібліотек у формуванні адаптивної культури громади в умовах війни потребує подальшого осмислення. Через зростання соціальної напруги, позбавлення відчуття захищеності та переживання колективної травми, виникає потреба у пошуку нових і доступних форм психосоціальної підтримки. Якщо раніше бібліотеку сприймали головним чином як центр збереження інформації, то нині вона трансформується у фундаментальний осередок підтримки ментального добробуту. Завдяки поєднанню інклюзивного простору, спеціалізованої інфраструктури та впровадженню адаптивних методик взаємодії, бібліотека стає «третім місцем», де формуються практики індивідуальної та колективної життєстійкості.

Сучасна бібліотека перетворюється на ключовий центр підтримки психічного стану населення, таке безпечне оточення, що створює необхідні умови для психологічного відновлення через спеціалізовану інфраструктуру та програмну діяльність. Зокрема, реалізація цієї місії передбачає:

- створення зон тиші, де облаштовані затишні куточки для читання та відпочинку, що сприяють зниженню когнітивного навантаження;
- екотерапевтичні рішення, а саме інтеграція природних елементів та фітодизайну в інтер'єр для глибокої релаксації;
- групову взаємодію (організація систематичних тренінгів із саморозвитку та зустрічей із психологічної взаємодопомоги);
- практики усвідомленості (проведення медитацій та сеансів релаксації для зняття стресу) [1, с. 14-15].

Така концепція є невід'ємною складовою стратегії психосоціальної підтримки – цілісного комплексу заходів, спрямованих на формування спільної життєстійкості. Бібліотека в цьому контексті виступає ресурсною базою, яка допомагає людям, родинам і цілим громадам розвивати адаптивні механізми та ефективно відновлювати внутрішній потенціал у кризові періоди.

Практика міжнародних організацій підтверджує ефективність подібних форматів. Зокрема, Peace Winds у партнерстві з українською організацією Right to Protection (R2P) реалізує програму психосоціальної підтримки внутрішньо переміщених осіб (ВПО) у Львівській, Вінницькій та Чернівецькій областях. Мобільні команди психологів і юристів щодня відвідують ВПО в колективних центрах і за їх межами, пріоритезуючи найбільш вразливі категорії. На групових сесіях, де місцеві мешканці й

переміщені особи збираються разом, застосовуються методи арт-терапії та метафоричних асоціативних карт: учасники діляться внутрішніми переживаннями, відкривають нові аспекти власної особистості й отримують відчутне психологічне полегшення від простого людського контакту [3]. Зазначений досвід підтверджує: інклюзивна модель групової взаємодії, що об'єднує бібліотекарів, місцевих мешканців та молодь із числа ВПО, постає одним із найефективніших механізмів регенерації соціальної структури громади.

Окремою та вкрай значущою складовою адаптивної культури виступає сприяння поверненню до суспільного життя ветеранів та ветеранок. Бібліотерапія – використання читання й обговорення літератури як засобу емоційної підтримки та саморефлексії – органічно вписується в місію публічних бібліотек і є доступним нестигматизованим першим кроком до відновлення. Українські бібліотеки вже реалізують конкретні ініціативи: Вінницька міська централізована бібліотечна система передає книги військовим у шпиталях і реабілітаційних центрах у межах акції «Подаруй книгу воїну»; Хмельницька обласна бібліотека для молоді застосовує елементи бібліотерапії та арт-терапії для зниження емоційної напруги учасників бойових дій; Звягельська бібліотека реалізує проєкт «Книга, що лікує» – поповнення мінібібліотеки у відділенні реабілітації для поранених. Найбільш системно цей напрям розвиває Публічна бібліотека ім. Лесі Українки в Києві, де з 2018 року діє проєкт «Бібліотерапія: твоя книга щастя», що поєднує консультації психологів, рекомендаційні списки літератури і фасилітоване обговорення прочитаного [2].

Запровадження аналогічних починань кардинально перебудовує службові обов'язки працівників бібліотечної сфери, перетворюючи їх на фахівців, які сприяють соціальній реінтеграції. У цій моделі бібліотекар не перебирає на себе функції психолога, а стає фасилітатором – довіреною сполучною ланкою між відвідувачем та професійною допомогою. Це вимагає від персоналу специфічних знань: володіння алгоритмами переспрямування до профільних служб, умінь створення безпечної групової динаміки та суворого дотримання етичних норм у роботі з вразливими верствами.

Водночас вирішального значення набуває архітектоніка самого простору. Облаштування так званих тихих зон – територій без цифрового шуму та візуальних подразників – постає як автономне терапевтичне рішення, що дозволяє нівелювати наслідки інформаційного перевантаження в умовах війни. Фундаментальним принципом сучасної бібліотеки, орієнтованої на ментальне здоров'я, стає виважений баланс між технологічними сервісами та можливістю для користувача «вимкнутися з потоку» задля відновлення внутрішнього ресурсу [1].

Таким чином, еволюція бібліотек у центри психосоціальної підтримки свідчить про зростання їх ролі у забезпеченні ментального благополуччя громади. Завдяки запровадженню просторів сенсорного розвантаження, елементів екодизайну та програм адаптації для ВПО й ветеранів, бібліотека виходить за межі суто книгозбірні, перетворюючись на інструмент підвищення життєстійкості суспільства. Ключовим елементом цієї трансформації є зміна статусу бібліотекаря, який тепер функціонує як довірений модератор соціальної інтеграції, забезпечуючи

гармонійне поєднання сучасних сервісів із умовами для психологічного відновлення особистості у військовий час.

Список використаних джерел

1. Бібліотеки на захисті ментального здоров'я громади : метод. рек. для бібл. фахівців. КЗК «Дон. обласна б-ка для дітей», 2024. 25 с.
2. Горчинська В. Від читання до відновлення: бібліотерапія в системі підтримки ветеранів (ч.1) – Публічна бібліотека об'єднаної територіальної громади. Публічна бібліотека об'єднаної територіальної громади. URL: <https://oth.nlu.org.ua/?p=12145> (дата звернення: 01.03.2026).
3. [Ukraine] Providing mental care and support packages to Internally Displaced People (IDP) - Ukraine. ReliefWeb. URL: <https://reliefweb.int/report/ukraine/ukraine-providing-mental-care-and-support-packages-internally-displaced-people-idp> (дата звернення: 01.03.2026).